



Datum

2020-12-29

Vår referens

Minna Tykesson

Controller

minna.tykesson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Revidering av Lex-Sarah rutin ASN-2020-14878

Sammanfattning

I SOSFS 2011:5, 7 kap., (Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah) anges att den nämnd som har ansvar för verksamhet inom socialtjänsten ska fastställa rutiner för hur skyldigheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras samt hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden ska fullgöras. Rutinerna ska vara dokumenterade.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens *Rutin för tillämpning av bestämmelserna om lex Sarah* har reviderats i syfte att följa den organisering som trädde i kraft 1 juli 2020 och för att ytterligare utgöra stöd för verksamheten i fullgörandet av de skyldigheter som föreskriften anger.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden fastställer reviderad *Rutin för tillämpning av bestämmelserna i lex Sarah*.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden uppdrar åt arbetsmarknads- och socialförvaltningen att vid behov revidera rutinen utifrån redaktionella förändringar.

Beslutsunderlag

- G-Revidering av Rutin för tillämpning av lex Sarah
- Förslag reviderad Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah

Beslutsplanering

ASN presidieberedning 2021-01-07

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2021-01-14

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2021-01-28

Beslutet skickas till

Avdelningschefer arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Ärendet

I SOSFS 2011:5, 7 kap. (Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah) anges att den nämnd som har ansvar för verksamhet inom socialtjänsten ska fastställa rutiner för hur skyl-

digheten att rapportera, utreda, avhjälpa och undanröja missförhållanden och risker för missförhållanden ska fullgöras samt hur skyldigheten att anmäla allvarliga missförhållanden och risk för allvarliga missförhållanden ska fullgöras. Rutinerna ska vara dokumenterade.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens *Rutin för tillämpning av bestämmelserna om lex Sarah* har reviderats i syfte att följa den organisering som trädde i kraft 1 juli 2020 och för att ytterligare utgöra stöd för verksamheten i fullgörandet av de skyldigheter som föreskriften anger. Förtydliganden föreslås i syfte att underlätta enhetlig tolkning av rutinen. Övervägande del av de förslagen har utgångspunkt i SOSFS 2011:5, Socialstyrelsens handbok *Lex Sarah- Handbok för tillämpningen av bestämmelserna av lex Sarah* eller SOSFS 2011:9 (Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete).

För att ytterligare beskriva lex Sarah i förhållande till det systematiska förbättringsarbetet föreslås ett nytt avsnitt. Den föreslagna reviderade rutinen syftar även till att samla informationen om lex Sarah. Utifrån det föreslås ett nytt avsnitt om arkivredovisning samt att den information som omfattade lex Sarah i tidigare *Rutin för kommunikation kring Lex Sarah- och Lex Maria-rapporter* inkluderas i denna rutin istället.

De föreslagna förändringarna redogörs för nedan. Språkliga justeringar som t.ex. omformuleringar eller utbytta begrepp som inte påverkar innehåll eller innebörd i rutinen redogörs inte för. Under nedan angivna huvudrubriker redogörs för föreslagna tillägg och revideringar;

- Rapportering
- Omedelbara åtgärder
- Utredning och dokumentation
- Arbetsutskottet
- Anmälan till inspektionen för vård och omsorg
- Information
- Jäv
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Arkivredovisning lex Sarah

Ingress

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Information om vilka författningar som reglerar bestämmelserna om lex Sarah.
- Tillägg. Att hela socialtjänsten omfattas av lex Sarah, inte enbart vid utförande av insatser.

Rapportering

Underrubrik *Vem som rapporterar* -

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Förtydligande om rapporteringsskyldighet för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program och som inom ramen för ett sådant program, arbetar eller praktiserar i en verksamhet inom socialtjänsten.
- Tillägg. Det är även den som får kännedom om händelse, inte bara den som uppmärksammar den, som är rapporteringsskyldig.
- Tillägg. Betydelse och omfattning av begreppet den egna verksamheten i förhållande till rapporteringsskyldigheten.

- Tillägg. Stöd för bedömning av om rapporteringsskyldigheten inträtt genom vissa frågeställningar.

Underrubrik *Vad som rapporteras* -

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Exempel på handlingar eller underlåtelse som kan omfattas av lex Sarah.
- Tillägg. Den som rapporterar händelsen behöver inte bedöma allvarlighetsgraden i den.

Underrubrik *Hur rapportering sker* -

→ Förslag om revidering och tillägg

- I nu gällande *Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah* lyder texten; ”Rapportering av händelser görs i första hand i arbetsmarknads- och socialförvaltningens webbaserade rapporteringssystem Flexite på den sektion händelsen inträffat.”
Föreslagen ändring. ”Rapportering av händelser görs i första hand i arbetsmarknads- och socialförvaltningens webbaserade rapporteringssystem Flexite”. Texten som tagits bort har ersatts av förtydligande i avsnittet *Vem som rapporterar* om att det är den som uppmärksammat händelsen som rapporterar den, oavsett var i verksamheten den inträffat, och att begreppet verksamheten i detta sammanhang betyder nämndens verksamheter tillsammans som omfattas av lex Sarah.
- Tillägg. Tydliggörande av var rapportering görs eller blankett kan hämtas på Komin.

Underrubrik *Rapportering vid helg, kväll och natt* -

→ Förslag om revidering

- Benämning av verksamhetsområdena i enlighet med organisering sedan 1 juli 2020.

Underrubrik *Rapportering från statlig och enskild verksamhet* -

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Då arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar om en insats som utförs av enskild eller statlig verksamhet är det den beslutande nämnden som ansvarar för att insatsen som ges till den enskilde är av god kvalitet.
- Tillägg. Ansvar för uppföljning av situationen för den eller de enskilda som drabbats av händelse som omfattas av lex Sarah då händelsen inträffat i enskild verksamhet eller SiS.
- Tillägg. Att information som inkommer från statlig eller enskild verksamhet om lex Sarah är allmän handling och ska diarieföras.

Utredning och dokumentation

Underrubrik *Vem utreder* -

→ Förslag om tillägg och revidering

- Tillägg. Utredning ska inledas utan dröjsmål.
- I nu gällande *Rutin för tillämpning av bestämmelserna om lex Sarah* lyder texten; ”Rapport om missförhållande och påtaglig risk för missförhållande diarieförs vid rapportering i Flexite. Utredningen diarieförs i Platina.”
Föreslagen ändring. ”Lex Sarah utredaren diarieför inkommen rapport om missförhållande och påtaglig risk för missförhållande utan dröjsmål i Platina. Utredning och övriga handlingar i ärendet samlas sedan i samma ärende i Platina.
Texten som tagits bort har ersatts med förtydligande kring diarieföring.
- Tillägg. Att dokumentation i lex Sarah ärende i huvudsak ska vara åtskild från personakten.

Underrubrik *Vad innehåller utredningen-*

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Nytt avsnitt i enlighet med de allmänna råden i SOSFS 2011:5 7 kap. som anger att rutin om lex Sarah bör beskriva utredningens innehåll.

Underrubrik *Sektionschefens ansvar –*

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Att information till berörda medarbetare om händelsen ska ges med hänsyn till vad som möjligt utifrån sekretess.
- Tillägg. Att personakten i huvudsak hålls åtskild från dokumentationen om lex Sarah.
- Tillägg. Ansvar för att den enskilde underrättas då en anmälan gjorts till IVO.
- Tillägg. Ansvar vid frånvaro för att skyldigheten att vidta omedelbara åtgärder ska kunna fullföljas.
- Tillägg. Ansvar för uppföljning och systematiskt förbättringsarbete.

Underrubrik *Lex Sarah utredarens ansvar –*

→ Förslag om revidering och tillägg

- I nu gällande *Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah* lyder texten; ”Om det förelegat ett missförhållande/påtaglig risk för missförhållande och åtgärder behöver vidtas ska utredningen lämnas till arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott för beslut i enlighet med gällande delegationsordning.”
Föreslagen lydelse ”Om det förelegat ett missförhållande/påtaglig risk för missförhållande ska utredningen lämnas till arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott för beslut om föreslagna åtgärder i enlighet med gällande delegationsordning.”
- Tillägg. Vilka system som lex Sarah utredaren hanterar ärende och dokumentation i.
- Tillägg. Hantering av ärenden som ej bedöms omfattas av lex Sarah efter utredning.
- Tillägg. Vilken information som dokumenteras i personakt.

Arbetsutskott och Anmälan till inspektionen för vård och omsorg

I nu gällande *Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah* finns avsnitt med huvudrubrik *Anmälan till inspektionen för vård och omsorg* och underrubrik *Arbetsutskottet*.

→ Förslag om revidering och tillägg

- Avsnitten Arbetsutskott och Anmälan till inspektionen för vård och omsorg separeras för att förtydliga arbetsutskottets beslut om åtgärder både i förhållande till missförhållande/påtaglig risk för missförhållande samt allvarligt missförhållande/påtaglig risk för allvarligt missförhållande.
- Tillägg. Att anmälan till IVO ska göras snarast samt ärendets hantering då anmälan görs innan utredningen är färdigställd.

Information

Underrubrik *Information om rapporteringskyldigheten -*

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Utökad information om vad informationen ska innehålla och syfta till.

Underrubrik *Extern information –*

I samband med revidering av *Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah* har även översyn

gjorts av *Rutin för kommunikation kring Lex Sarah- och Lex Maria-rapporter*. Information i denna som avser lex Sarah föreslås samlas i en rutin varpå ny text föreslås som nedan.

→ Förslag om revidering

- I nu gällande *Rutin för tillämpning av bestämmelserna av lex Sarah* lyder texten; ”Lex Sarah anmälningar kommuniceras via pressmeddelande. Ansvarig för publicering av pressmeddelanden är kommunikationsavdelningen. Lex Sarah-utredaren informerar avdelningen snarast efter arbetsutskottets beslut om anmälan till Inspektionen för vård och omsorg.”
Föreslagen lydelse ”Då ett ärende bedöms avse en påtaglig risk för allvarligt missförhållande eller allvarligt missförhållande informerar lex Sarah utredaren snarast kommunikationsavdelningen om detta via asf.kommunikation@malmö.se. Kommunikatören, lex Sarah utredaren och/eller chefen för avdelningen förbereder pressmeddelandet, tidplan och utser kontaktperson i ärendet. Lex Sarah utredaren ansvarar för att meddela kommunikatören då arbetsutskottet fattat beslut om att lämna anmälan till IVO samt för att handlingar är tillgängliga, och att eventuella sekretessmarkeringar gjorts, vid publicering av pressmeddelandet. Då kommunikationsavdelningen publicerar pressmeddelandet ansvarar kontaktperson/talesperson för att vara tillgänglig. Kommunikatören lämnar kopia av pressmeddelandet till förvaltningens ledningsgrupp samt nämnd.”

Systematiskt kvalitetsarbete

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Nytt avsnitt om hur lex Sarah är en del i det systematiska förbättringsarbetet i enlighet med SOSFS 2011:9 (Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete).

Arkivredovisning lex Sarah

→ Förslag om tillägg

- Tillägg. Nytt avsnitt. Hänvisning till *Arkivredovisning för arbetsmarknads- och socialnämnden*.

Ansvariga

Petra West Stenkvisst Enhetschef

Rebecca Bichis Avdelningschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef